

ESCOLES REUS 2030

PROGRAMA MUNICIPAL D'EDUCACIÓ AMBIENTAL

AJUNTAMENT DE REUS

La regidoria de Recursos Humans i Medi Ambient de l'Ajuntament de Reus, dins els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) de les Nacions Unides, s'ha marcat 5 pilars fonamentals com a full de ruta de les seves accions:

promoure l'**energia neta i assequible**

lluitar contra el **canvi climàtic**

vetllar per **ciutats i comunitats sostenibles**

vetllar pel **patrimoni natural de Reus**

treballar per una **producció i consum responsables**

El **Programa municipal d'educació ambiental ESCOLES REUS 2030** és l'eina que posem a disposició dels **centres educatius** de la ciutat per tal d'avançar plegats en la millora d'aquests objectius, tot fent-ne **protagonistes els alumnes de cada centre**.

Aquest programa us ofereix activitats educatives i assessorament personalitzat per tal de que les comunitats educatives siguin un dels motors del canvi que necessita el nostre planeta.

Les escoles canvien el barri,
els barris canvien la ciutat,
les ciutats canvien el món.

El programa educatiu Escoles Reus 2030 consta de:

- Programa de millora contínua Escoles 2030.
- Activitats de descoberta de la biodiversitat i l'entorn natural de Reus.
- Celebració de jornades ambientals.

ACTIVITATS DE DESCOBERTA DE LA BIODIVERSITAT I L'ENTORN NATURAL DE REUS

Per tal de facilitar que els alumnes coneguin els valors de la biodiversitat urbana de la ciutat i el municipi, el programa educatiu ofereix les següents activitats sobre biodiversitat i entorn natural a Reus a tots els centres educatius de primària, secundària i educació especial.

El programa ofereix com a mínim **una activitat per un dels nivells educatius** del centre, a escollir. Existeix la possibilitat d'optar a una segona activitat per un altre dels nivells educatius del centre en funció de la demanda.

• ELS OCELLS DEL PARC

Cicle mitjà i superior de primària

Lloc: Parc de Sant Jordi. **Durada:** 1,5 h.

Descripció: Sortida guiada per observar ocells al Parc de St. Jordi.

Durant l'itinerari es realitzaran diverses activitats per conèixer els ocells urbans i posar en pràctica les diferents pautes per a la seva identificació, a més d'observar de prop (amb l'ajut de binocles i telescopis) els ocells que viuen al Parc.

Objectius:

- Observar i aprendre a reconèixer a l'avifauna urbana de Reus.
- Fomentar l'interès i l'estima cap a les aus.
- Analitzar i reflexionar sobre la problemàtica que pateixen i generen determinades espècies d'aus.
- Connectar amb la natura i els seus canvis estacionals.

Continguts:

- Tècniques d'identificació d'aus.
- Principals espècies adaptades a la ciutat: morfologia i cant.
- Els ocells a la ciutat: beneficis i problemàtiques.

Punt de trobada: Parc de Sant Jordi, Plaça de l'Univers.

Transport públic: Parada Avinguda Sant Jordi L10, L20, L21, L32, L42

Preparació prèvia: Amb anterioritat a l'activitat us farem arribar una proposta de treball previ.

Dates recomanades: Tot l'any, preferiblement de febrer a abril.

• OCELLS DE PROP I DE LLUNY

E.S.O.

Descripció: Itinerari pel Mas Iglesias per descobrir els diferents espais on es poden observar ocells urbans. Durant l'activitat coneixerem i identificarem els principals ocells de la nostra ciutat, coneixerem algunes espècies al·lòctones i treballarem el concepte d'espècies invasores.

Objectius:

- Observar i aprendre a reconèixer a l'avifauna urbana de Reus.
- Fomentar l'interès i l'estima cap a les aus.
- Analitzar i reflexionar sobre la problemàtica que pateixen i generen determinades espècies d'aus.
- Connectar amb la natura i els seus canvis estacionals.

Continguts:

- Tècniques d'identificació d'aus.
- Principals espècies adaptades a la ciutat: morfologia i cant.
- Els ocells a la ciutat: beneficis i problemàtiques.
- Migracions.
- Espècies invasores, amb especial atenció a la cotorreta pitgrisa.
- Ocells i canvi climàtic.

Punt de trobada: Transport públic: Parada Jaume Vidal Alcover L40 L60.

Preparació prèvia: Amb anterioritat a l'activitat us farem arribar una proposta de treball previ.

Dates recomanades: Tot l'any, preferiblement de febrer a abril.

• PROJECTE ORENETES

Cicle superior i ESO.

Lloc: Casc antic de Reus. **Durada:** 1,5 h.

Descripció: En aquesta activitat els alumnes, repartits per grups, recorreran diversos carrers del centre de Reus, detectant i registrant els nius d'oreneta cuablanca. Posteriorment entraran les dades recollides en el projecte de ciència ciutadana Projecte Orenetes. Amb aquesta activitat coneixeran els diversos ocells que, com les orenetes, passen l'estiu a casa nostra, i la seva importància dins l'ecosistema urbà.

Objectius:

- Incentivar el lligam dels alumnes amb les aus i potenciar el respecte envers aquesta espècie en concret i amb l'entorn en general.
- Diferenciar l'oreneta cuablanca, l'oreneta vulgar i el falciot i conèixer la biologia i migracions d'aquestes espècies.
- Conèixer els requeriments ecològics de l'espècie, incloses les necessitats que té a l'hora de seleccionar els emplaçaments per realitzar el niu.
- Esperonar la participació social en l'observació de la natura i a fer ciència en general.
- Conèixer l'estat actual de la població d'oreneta cuablanca a Reus i poder-ne estudiar la seva evolució en el temps.

Continguts:

- Relació aus i ciutat.
- Les diferents espècies d'orenetes i falciots de Catalunya.
- Les migracions dels ocells.
- La ciència ciutadana com a eina d'investigació.

Punt de trobada: A concretar en cada centre.

Preparació prèvia: Amb anterioritat a l'activitat us farem arribar una proposta de treball previ.

Material a portar: Carpeta i estoig. Binocles si se'n disposa.

Dates recomanades: Maig, juny.

• RIERES I BARRANCS

Cicle mitjà o superior i ESO.

Lloc: La Riera de l'Abeurada i el Camí dels Cinc Ponts.

Durada: 3 h.

Descripció: Itinerari que es desenvolupa per un tram de la Riera de l'Abeurada i del camí dels Cinc Ponts. Al llarg del recorregut es duran a terme activitats relacionades amb la descoberta de l'entorn i l'estudi de la dinàmica d'aquest tipus d'espais.

Objectius:

- Conèixer l'entorn de la ciutat Reus.
- Identificar els elements més característics dels barrancs i les rieres.
- Prendre consciència de les repercussions de l'activitat humana en l'entorn.

Continguts:

- Concepte de riera, dinàmica i integració en l'entorn geogràfic.
- Biodiversitat de l'ecosistema de riera: vegetació i fauna.
- Transformació de l'entorn per part de l'home.

Punt de trobada: Es tracta d'una sortida lineal – no circular– que es pot iniciar o acabar en qualsevol d'aquests dos punts, segons el sentit de la ruta:

- Aparcament de l'escola la Vitxeta.
- Plaça dels Gantxets.

Transport públic:

- Parada La Vitxeta: L32 i L40.
- Parada Constantí 1: L40 i L50.

Preparació prèvia: Amb anterioritat a l'activitat us farem arribar una proposta de treball previ.

Material a portar: Aigua, esmorzar, gorra, llibreta, llapis i goma.

Dates recomanades: Gener a març.

• CAMPS I CONREUS

Cicle mitjà o superior.

Lloc: Camí dels morts i Camí de la Pedra Estela.

Durada: 3 h.

Descripció: Itinerari que es desenvolupa per un tram del Camí dels Morts i el Camí de la Pedra Estela. Al llarg del recorregut es faran activitats relacionades amb la descoberta de l'entorn i l'estudi dels conreus de secà propis del municipi.

Objectius:

- Conèixer l'entorn de la ciutat Reus.
- Estudiar els conreus de secà més característics de la zona.
- Prendre consciència de les repercussions de l'activitat humana en l'entorn.

Continguts:

- Conreus de secà: avellaner, garrofer, vinya i oliveira.
- Transformació del paisatge per part de l'home.
- Abandonament de cultius i successió ecològica.
- Aliments de proximitat i impacte ambiental.

Punt de trobada: Es tracta d'una sortida lineal – no circular- que es pot iniciar o acabar en qualsevol d'aquests dos punts, segons el sentit de la ruta:

- Parc Mare de Déu de Misericòrdia.
- Parc del Lledoner.

Transport públic:

- Parada Fundació Rosa Maria Vívar 2: L20, L21, L40 i L41.

Preparació prèvia: Amb anterioritat a l'activitat us farem arribar una proposta de treball previ.

Material a portar: Aigua, esmorzar i gorra, carpeta i estoig.

Dates recomanades: D'octubre a març.

• LA VIDA ALS SOLARS

Cicle superior i ESO.

Lloc: Diferents punts de la ciutat, en un solar no edificat proper al centre.

Durada: 1.30 h.

Descripció: L'activitat consisteix en realitzar un estudi de la biodiversitat d'un solar no edificat proper al centre, a través de la observació, l'ús de claus dicotòmiques i tècniques de mostreig. També s'investigarà què hi havia anteriorment al solar i es parlarà de la seva evolució mitjançant fotografies aèries antigues i actuals.

Objectius:

- Analitzar l'evolució que ha tingut l'espai estudiat.
- Conèixer els éssers vius que habiten els solars i la seva funció en l'ecosistema urbà.
- Prendre consciència de les repercussions de l'activitat humana en l'entorn.

Continguts:

- Transformació del paisatge per part de l'home: passat i futur del solar.
- Abandonament de cultius, plantes oportunistes i successió ecològica.
- Biodiversitat als solars: invertebrats, plantes i la seva relació.

Punt de trobada: A determinar amb cada centre.

Preparació prèvia: Amb anterioritat a l'activitat us farem arribar una proposta de treball previ.

Material a portar: Carpeta i estoig i, si és possible, mòbil o tauletes del centre.

Dates recomanades: De febrer a abril.

• L'ARBRAT URBÀ

Cicle superior i ESO.

Lloc: Plaça Llibertat i voltants. **Durada:** 1'5 h.

Descripció: En aquesta sortida els alumnes realitzaran un estudi dels arbres plantats a la Plaça Llibertat, Parc de Sant Jordi i carrers adjacents, analitzant les característiques i procedència de cada espècie i la seva funció diferenciada dins l'ecosistema urbà.

Objectius:

- Conèixer les principals funcions dels arbres a la ciutat i valorar la seva importància dins l'ecosistema urbà.
- Posar en pràctica tècniques d'identificació dels arbres, mitjançant la observació de les seves característiques morfològiques.
- Fer hipòtesis, investigar i treure conclusions.

Continguts:

- Identificació d'espècies mitjançant observació directa i clau dicotòmica.
- Condicions climàtiques diferencials a la Plaça i al Parc i relació amb els arbres plantats.
- Les funcions de l'arbrat a l'ecosistema urbà.
- Relació entre la funció i les característiques d'un arbre (tipus de fulla, port, etc).

Punt de trobada: Porta del Parc de Sant Jordi que dona a la Plaça Llibertat.

Transport públic:

- Parada Avinguda de Sant Jordi L10, 11, 20, 21, 32, 41, 42, 50.

Preparació prèvia: Amb anterioritat a l'activitat us farem arribar una proposta de treball previ.

Material a portar: Carpeta i estoig.

Dates recomanades: Setembre a novembre o a partir de març.

INFORMACIÓ I INSCRIPCIONS

Programa de millora contínua Escoles 2030.

Els centres educatius interessats en incorporar-se al Programa de millora contínua Reus 2030 cal que ompli el següent [formulari](#) a partir del 4 de juliol i fins el 12 de setembre.

Activitats de descoberta de la biodiversitat i l'entorn natural de Reus.

Per sol·licitar les activitats ompli el següent [formulari](#). Cal omplir **un formulari per centre**. El Programa educatiu us assegura un mínim d'**una activitat per centre** (per un nivell a escollir) però podeu fer fins a tres peticions que s'atendran per ordre de prioritat segons el volum de demanda d'activitats. El termini d'inscripció és **de l'1 al 23 de setembre**.

Celebració de jornades ambientals.

Per inscriure-us al **Dia internacional d'acció pel Clima** cal omplir el següent [formulari](#) abans del 23 de setembre.

Per inscriure-us al **Mercat de Bescanvi Escolar** cal omplir el següent [formulari](#) abans del 23 de setembre.

La inscripció al **Let's Clean Up Europe** s'obrirà el mes de gener. Rebreu un correu informatiu.

Per tal de poder-vos informar del funcionament i organització d'aquestes jornades i resoldre els dubtes que pogueu tenir, farem una reunió informativa en línia el proper dijous 8 de setembre a les 13.30 h. Rebreu un correu amb la convocatòria.

Per consultes o més informació:
reus2030@celrogent.com
Tel. 977 600 895

